

Juli 9de 1931.

Herr Professor A d o l f H o e l .

O s l o .

Det er med vemod jeg ser Deres ærede artikel i Aftenp. 7de juli om Kong Karls Land. Med én gang jeg saa E.Eriksens brev gjenkjendte jeg min Fars haandskrift. Min Far var Edvin Oswald Jarl Eriksen og en (den ældste) søn av Erik Eriksen av Tønsberg.

Historie.

Dette er hvad Erik Eriksens Hustru - altsaa min Farmor - har berettet.

Erik Eriksen er f. i Lyngør, han var søn av en lods, jeg tror hans navn var Engebret Eriksen, i alle fald var Engebregt+ navnet et slegtsnavn, for de kaldte sig ogsaa Engebregtsen den gang. Erik Eriksen av Lyngør var av lods-slekt. Paa hans fars tid (altsaa min oldefar) talte de 36 lodser av slekten på samme tid! Fra Færder og deromkring. Oldefar, og det var visst 5 av hans brødre, reiste i en liten snekke fra Krabbesund, hvor meget av slekten bodde, til Arendal for at faa sit certifikat som lods.

Erik Eriksens Far blev kaldt som et tilnavn "Admiralen" da han var saa modig og frelste i saa stor havsnød. Der gaar herlige beretninger om hans død i vor slekt.- "Erik Eriksen" (sa flere gamle sjøfolk jeg snakket med som barn og ung), "var den kyndigste Ishavsskipper paa sin tid."

Han blev ogsaa "opdaget" av Lyngørs skolemester som en særdeles begavet gut, han blev paakostet og det var da stedets mening han skulde bli skolemester - men Eriks hug stod til de fraadende bølger, og efter en strid blev han hjulpet frem til skipper. - Han fandt sin brud en sommer høit der nord - Hammerfest. Anna Birgitte Dehle het hun (det er min Farmor, og hun er det som har berettet mig hvad jeg skriver).

Anna B.Dehle var vakker - med høi rank holdning og sort haar (blaa øine). Selv sa hun at hendes Far var en fremstaaende

russisk kjøbmand fra Arkangel. Min Farmor A.B. Dehles (gift med E.Eriksen) Mor var nemlig gift 3 gange. Vi besidder Photos av E.Eriksens Hustru og Hustruens Mor. Selv vilde Erik aldrig la sig fotografere, hvilket hans Hustru, min Farmor var æggerlig paa ham for, da Erik var saa staut en mand - bredskuldret - kraftig bygget - øine blaa. Dog findes der tror jeg, et bilde av ham fra hans ungdom eller barndom. Og ikke skulde det være usandsynlig at hans signatur kan skaffes, da min Farfar har en datter ilive. Bok, brev eller lignende. Farfar Eriksen bosatte sig i Hammerfest som gift. Her fik han mange barn. Min Far var den ældste. 1) Edvin Oswald Jarl, 2) Albion, 3) Anna, 4) Klara, 5) Emma, 6) Sammes, 7) Donnata..- Disse Eriks barn blev delvis skibsreder, dampskibsfører, skibskapteiner. Døtrene blev alle gift med skibskapteiner. Der lever idag mange barnebarn og b.b.-barn efter Erik Eriksen. Den yngste heter sogar Erik efter sin oldefar.

Da min Far, Eriks ældste søn var ca. 10 aar flyttet min Farfar E.Eriksen sin familje sør - til Tønsberg (fra Hammerfest) og bosatte sig der.

Her skal jeg berette et sørgelig og trist men dog ærefuldt blad av vor slekts historie. - Ofte har jeg bedt den Herre Gud om anledning dertil. - Som ishavsfarar hadde Farfar truffet og lært at kjende Sven Foyn av Tønsberg. Sven Foyn: Som staar der i bronse saa svart - ved Kirken i Tønsberg - mine forfædres og min by. Sven Foyn som for altid er nedskrevet i historien som Harpunens oppfinner: Sven Foyns familje som høstet millioner og ære - og fremdeles høster den av sit slegtsnavns stolte historie: Sven Foyn var det som overtalte Farfar til at dra til Tønsberg med sin Opfindelse. Min Farfar var det som opfandt HARPUNEN. Erik Eriksen av Lyngør, gift i Hammerfest, bosat i Tønsberg, er den sande og rette oppfinner av Harpunen. Han syslet i mange aar med denne merkelige tanke deroppe i Hammerfest - og fik der oppe stor hjælp av en smed - jeg tror han het Rødhussmeden. Klumpet blev jo prøverne, de var lavet av træ og smijern.- Erik Eriksen blev stadig presset av S.Foyn om at vise frem sin opfindelse.- "Hvad vil du med den heroppe", sa Foyn til Erik. Saa blev de da mann og mann imellem enige. Erik skulde vise S.F. sin hemmelighet mot at Erik Eriksen reiste til Tønsberg og S.F. skulde ved sine forbindelser faa gjort en ordentlig model -

for til det hadde jo ikke Erik E. nok penge. For dette skulde Sven Foyrn faa en halvpart av eventuelt utbytte. Og saa solgte min Farfar hus og drog med sin model av træ - med sin hustru og barn til Tønsberg. - Sven Foyrn holdt sit ord. Modellen kom istand. Æren var sikker - Rikdommen laa der i modellen. Og saa gik Farfar til sin "Ven", Sven Foyrn da - for de skulde jo dele var avtalen. Min Farmor, Erik Eriksens Hustru, har med egen mund ofte gjentat S.Foyns svar til Harpunens oppfinner Erik Eriksen: "Har du no' svart paa hvidt paa det da Erik, her i Tønsberg er det jeg som er kjendt - " . - Jeg husker hvorledes min Farmor altid tørket en taare med baksiden av haanden naar hun talte om disse ting. - Originalen av Farfars Harpun - som han hadde utfærdiget i Hammerfest og tat med til Tønsberg har jeg personlig set de sidste træstumper av paa Slotskjældet, min Farmor, Eriks Hustru, viste mig dem da jeg var 6 aar.

Dette er historien om en norsk sjømand av lodseblod. Harpunen er opfundet. Erik - le roi est mort - Sven, vive le roi. Hélas! -

Efterdønninger av denne sørgelige skjæbne lot ikke længe vente paa sig. Grublene over sit tapte aandsfoster Harpunen - tap av den ære der tilkom min Farfar, og seende al rikdom flyte hans hus forbi - gjorde min Farfar til svak mann for alkohol - han, som før bare sørget for sit hus og sine blev grubler - taus og drak - periodevis. Han blev under en saadan periode narret op i noe tull om en barnaktig skrivelse om penge til en eller anden, noget han som var saa klok og forstandig tok sig saa til hjertet at han drog "over hav" istedenfor til Nordishavet - han hadde tappet lysten paa hvalgangst efterdi han intet svart paa hvidt hadde atvise for sig, men bare en kraftig næve til haandslag. - Familjen saa Erik Eriksen aldrig mer. -

Hans slekt lever og mindes ham som den han var - stor som han var i tanker - skapning og arbeide - svak under en tung skjæbne ikke fandt frem til seier over sig selv. - Det blev nu Erik Eriksens ældste søn da isærdeleshet, men ogsaa den næstældste, Albion, til at bære ansvarsbyrden for sin Mor og søsken. De var flinke gutter, kl.6 var de paa bryggen og tjente hvad som var for haanden med kuffertbæring og lign. Men 1 time før andre barn sat Oswald paa skoletrappen læsende lekser av laante bøker - og altid med blanke sko. Oswald blev skibsreder i ung alder. I altfor ung alder faldt denne præktige mand bort - efterlatende sig hustru og 6 barn, hvorav undertegnede er en av dem. -

Dette og meget mer kan berettes om Ishavsskipper Erik Eriksen, og endnu maa der vel findes levende mænd i Tønsberg som kan stadfæste mine nedskrevne ord om min Farfar. - Desuten er mange av Farfars barnebarn ansete borgere av Oslo by. -

Deres meget ærbødige

H e l e n e M i n s å s (sign.)
f. Oswald Eriksen.

Gyldenløves gate 4., Oslo.

Rett avskrift bevidnes:

E. H. Dahl.